

GOTOWOŚĆ POLSKIEJ SZKOŁY NA RÓŻNORODNOŚĆ KULTUROWĄ.

Z PERSPEKTYWY PSYCHOLOG MIĘDZYKULTUROWEJ

Wielokulturowość kapitałem przyszłości.

Warmińsko-Mazurski Tydzień Kariery oraz Europejskie Dni Pracodawcy 2019
Olsztyn, 18 października 2019
Kinga Białek
Cross-Cultural Consulting

ZRÓŻNICOWANIE KULTUROWE W POLSCE

...i co z tego wynika dla szkoły?

Pytanie

Cross-Cultural Consulting
Kinga Białek

JAKI PROCENT SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO TO CUDZOZIEMCY?

ZRÓŻNICOWANIE KULTUROWE W POLSCE: STATYSTYKI

- Około **98,5%** mieszkańców Polski to obywatele polscy (w tym nieco ponad 2% ludności to członkowie mniejszości narodowych i etnicznych). Pozostałe niecałe 1,5% to cudzoziemcy, z czego 0,5% posiadający zezwolenie na pobyt stały (*GUS, 2018*).

MNIEJSZOŚCI NARODOWE I ETNICZNE

Cross-Cultural Consulting
Kinga Białek

POLSKĘ ZAMIESZKUJĄ
CZŁONKOWIE/CZŁONKINIE:

9 MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH:

- Białorusini (43.000),
- Czesi (2.800),
- Litwini (7.300),
- Niemcy (145.000),
- Ormianie (1.600),
- Rosjanie (8.800),
- Słowacy (2.700),
- Ukraińcy (40.000),
- Żydzi (7.300),

+ 4 MNIEJSZOŚCI ETNICZNYCH:

- Karaimi (300),
- Łemkowie (9.600),
- Romowie (16.700),
- Tatarzy (1.800).

PONADTO, TERENY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
ZAMIESZKUJĄ KASZUBI (220.000), SPOŁECZNOŚĆ
POSŁUGUJĄCA SIĘ JĘZYKIEM REGIONALNYM.

Oprócz tych grup, są jeszcze grupy aspirujące do uznania ich jako społeczności posługujące się językiem regionalnym (**Ślązacy**, 800.000) oraz grupy regionalne (np. Mazowszanie, Górale, Kurpie).

WIELOKULTUROWOŚĆ W SZKOLE – CUDZOZIEMCY

- Rok szkolny 2016: 14 tys. dzieci w ponad 3 tys. szkół.
- Rok szkolny 2017: 30 tys. dzieci w prawie 6 tys. szkół.
- Rok szkolny 2018: 44 tys. dzieci w ponad 7 tys. szkół (najwięcej w województwach: mazowieckim, dolnośląskim i małopolskim)

Oddziały przygotowawcze:

- 2016: 194 uczniów i uczennic
- 2017: 150 uczniów i uczennic
- 2018: 371 uczniów i uczennic

*PAP, 09.2019, za MEN

WIELOKULTUROWOŚĆ W SZKOLE – UCHODŹCY

- 2016: ok 1,2 tys.
- 2018: ok 900.
- 2019: ok 850 dzieci w wieku szkolnym.

*PAP, 09.2019, za UdsC

RÓŻNORODNOŚĆ KULTUROWA W SZKOLE

Cross-Cultural Consulting
Kinga Białek

- Dzieci cudzoziemskie
 - Dzieci uchodźcze
 - Dzieci re-emigranckie
 - Dzieci z małżeństw/związków mieszanych kulturowo
 - Dzieci z mniejszości narodowych i etnicznych
- Znajomość języka polskiego
 - Znajomość kultury polskiej (wartości, normy, symbole, kody zachowań, etc.)
 - Akulturacja – stan fizyczny i psychiczny
 - Stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja

DZIECI Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI

Szereg badań wskazuje, iż doświadczenie kontaktu z inną, obcą kulturą wymaga **przystosowania się**.

Proces ten jest trudny dla osoby, która w nim uczestniczy; zależy od wielu czynników i jest definiowany jako **szok kulturowy**.

SZOK KULTUROWY: Zaburzenie psychicznego i fizycznego funkcjonowania człowieka wywoływane przedłużającym się kontaktem z odmienną kulturą.

Pytanie

Cross-Cultural Consulting
Kinga Białek

KTO Z PAŃSTWA ZMIENIAŁ W
SWOIM ŻYCIU KRAJ ZAMIESZKANIA?

AKULTURACJA

To proces adaptacji kulturowej.

To proces, w którym jednostki lub grupy osób pochodzące z różnych kultur wchodzą w długotrwały i bezpośredni kontakt, którego rezultatem jest zmiana w oryginalnej kulturze przedstawicieli jednej lub obu grup.

AKULTURACJA

ADAPTACJA SPOŁECZNO-KULTUROWA

- Kompetentne uczestnictwo w społeczeństwie przyjmującym
- Realizacja własnych celów

ADAPTACJA PSYCHOLOGICZNA

- Poczucie dobrostanu (*wellbeing*)
- Satysfakcja
- Balans emocjonalny

*Coleen Ward, 1996

INTEGRACJA - KORZYŚCI

- Lepsze samopoczucie osoby integrującej się: wysoki *well-being*
- Strategia integracji zmniejsza ryzyko depresji i ekstremizmów
- Zwiększona kompetencja międzykulturowa
- Rozwinięta kompetencja DWUJĘZYCZNOŚCI, a wraz z nią:
 - Zwiększona kreatywność i elastyczność
 - Zwiększona zdolność do kierowania się empatią
 - Późniejsza statystycznie zapadalność na demencję i chorobę Alzheimera

Cross-Cultural Consulting
Kinga Bialek

ZAMYKAĆ SIĘ CZY OTWIERAĆ???

Migracje do Polski.

Zamykać się czy otwierać?

W naszym rejonie wzorem może być **Szwecja**, gdzie według różnych szacunków mniej więcej **co trzeci uczeń** urodził się w innym kraju. Czy Szwedzi zyskują? Czy tracą? Czy jest tam plaga napadów na obcokrajowców?

Cieężko wprost zestawić statystyki. Jednakże, gdybyśmy chcieli porównać Polskę i Szwecję pod względem liczby obcokrajowców przypadających na autochtona i **liczby napadów na tle rasistowskim** nasz kraj wypada znacznie mniej korzystnie niż wielokulturowa Szwecja.

(Czarna księga, Stowarzyszenie Nigdy Więcej).

„Mamo, zobacz, Szwed!”

Cross-Cultural Consulting
Kinga Białek

PEWNA HISTORIA...

Zamykać się czy otwierać?

Czy wielokulturowość na pewno jest groźna?

Rosja szykuje się na przyjęcie **przybyszów z Chin**, którzy zajmą miejsca wymierających Rosjan (problem ujemnego przyrostu naturalnego nad Wołgą jest obecny w najważniejszych dysputach politycznych). W ten sposób chce walczyć z załamaniem się ogólnie pojętego systemu ubezpieczeń.

Niemcy poszukują **kilkuset tysięcy par wykwalifikowanych rąk do pracy**. Wszystko jedno z jakiego kraju. My już teraz mamy podobne dylematy. Na otwartości skorzystać możemy finansowo, społecznie, socjologicznie.

(Serwis „ChinaTech”)

Zamykać się czy otwierać?

Prognoza ludności w Polsce na lata 2008-2035
wg GUS:

- liczba ludności w PL w 2008 r.: 38.107.406
- liczba ludności w PL w 2013 r.: 38.495.659
- liczba ludności w PL w 2035 r.: 35.993.069

Cross-Cultural Consulting
Kinga Białek

Cross-Cultural Consulting
Kinga Białek

DZIĘKUJĘ 😊

kinga@cross-cultural.eu
+48 501 639 100